

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: fűtca, 203. szám.

Idé intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Idé intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:	
Egy évre	4 frt.
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— **Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr.** —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Sárosmegye bizottságának f. hó 13-án tartott közgyűlése.

A múlt esőtörtökön megtartott, aránylag rövid időre nyílt rendszeres évnegyedi megyei közgyűlés sok érdekes és fontos tárgy fölött határozott. Ezuttal csak a nevezetesebb mozzanatok rövid összefoglalására szorítkozunk.

Mindjárt a gyűlés kezdetén a dr. Berzeviczy Albert bizottsági tag által benyújtott önálló indítvány folytán a megye közönsége néh. Radványi Imre volt m. főjegyző érdemei s hazafiai erényei iránti elismerésének jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

Tárgyaltattak azután az Eperjes sz. k. város részéről bemutatott tűzrendőri szabályok, az utkarparók szolgálatát szabályozó munkálat, Eperjes város közönségének a „fekete sas” című épület átalakítása s a városi színház felépítése iránti határozata stb. stb., mely határozatok — illetve munkálatok — minden vita nélkül a törvényhatóság jóváhagyásával lőnek megerősítve.

Továbbá a m. alispán benmutatta a megbízásból Kolosy Miklós m. főjegyző által szerkesztett s megyénk közigazgatási szervezetét tárgyzó művet, melyet lapunk egy előző számában volt alkalmunk ismertetni. Kubinyi Albert bizotts. tag csak a megye közönségének osztatlan véleményét tolmácsolta, midőn azon, egyhangulag határozattá emelt indítványt tevő, hogy a m. főjegyzőnek e munka szerkesztésében tanusított rendkívüli buzgalma és kitűnő szakértelmeért a megyei bizottság ünnepélyesen köszönetet szavazzon.

Arad város, Győr és Liptó megyék átiratai, melyekkel a keleti kérdés ügyében követendő politikára s a san stefanovi békeszerződés megváltoztatására vonatkozó, a képviselőházhoz intézett kérvényeiket támogatás végett megküldék, egyszerűen tudomásul vették.

A gyűlésben megvitatott kérdések legérdekesebbjét kétségkívül a Dessewffy Arisztid szobor alap jóvedelmének hovaforditása képezte. Erre nézve Jelenik Almásy István collegiumi felügyelő és Hazslinszky Frigyes colleg. igazgató egy kérvényt nyújtottak be, melyben a szóban forgó alap jóvedelmét az újból létesítendő eperjesi jogakadémianál „Dessewffy Arisztid” neve alatt fölállítandó jogi tanszék javadalmazására fordíttatni kérik. Támogatták e kérvényeket a megdicsőült honvédtábornok rokonai s az alap létesítésére adakozottak nagy részének aláírásával ellátott beleegezési nyilatkozattal.

Ezen javaslat ellen Piller János honvédezedes következő beszédet mondott:

Méltóságos Alispán Úr, tisztelt bizottság!

En, mint e megyének 1848-ki legidősb honvéde, és az 1867-ki nevezetes gyűlés és jelenlegi bizottságnak tagja, magam részéről az állandó választmány határozati javaslatát el nem fogadom.

Nehogy azonban szavazatom bárki által is félre magyaráztassék szükségesnek tartom mindennek előtt constatalni, hogy én a magam részéről is osztoz azon nézetet, hogy egy jogi facultásnak Eperjesen való szervezése és rendszeresítése nem csak felette kívánatos, sőt culturális szempontból üdvös, a Város és Megye érdekében pedig hasznos.

Távol legyen tehát tölem, hogy én az igen sokak által kívánt jogi facultás üdvös voltát kétségbe vonjam, sőt ellenkezőleg annak mielőbbi berendezését óhajtom; nekem csak azon pénz-alapra és kamataira vannak nehézségeim, mely a jogi facultás dotációjára tervezetnek. Értem a Dessewffy Arisztidféle szobor alapot és annak kamatait.

En két indoknál fogva nem fogadhatom el az állandó választmány javaslatát, és pedig először illetékességi, másodsor pedig jogi szempontból.

Mi az elsőt illeti, tudjuk, hogy a szoborféle alap-összeg a nemesi pénztár maradványából, magánosok, hatóságok honvédegyletek odakozásaiból, szini előadások jóvedelméből s. t. gyűlt össze. Felteszem a tisztelt bizottságról, hogy magánosok, hatóságok, honvédegyletek adakozásairól szini előadások jóvedelméről intézkedni nem akar, és így szorítkozik egyedül a nemesi pénztár maradványára. De tisztelt bizottság az én véleményem

szerint erre nézve sem illetékes, mert nem azon elemekből áll, melyekből állott azon megyei gyűlés, mely a megyei nemesi pénztár maradványát egyhangulag a legnagyobb lelkesültséggel a Dessewffy Arisztidféle szobor javára megszavazta.

De még az esetben is, ha a tisztelt bizottság magát az akkori gyűlés jogutódának tartaná, nem lenne illetékes annak intézkedéseit egy penna- vonással megsemmisíteni.

Jogi szempontból tekintve az ügyet, határozottan kell tagadnom, hogy bár ki is jogosítva legyen másnak a törvényvel össze nem ütköző intézkedéseit megmáskítani vagyis más szavakkal egy alapítványt és annak kamatait az eredeti céltól elvonni és más célra fordítani. Ellenkezik az a szabad rendelkezési joggal, és a tulajdoni jog sérthetlenségével.

Előre tudom, hogy az ellenvéleményben levők arra azt fogják mondani, hogy hiszen a magánosoknak egy része, már beleegyezett abba, hogy ezen öszveg az eredeti céltól elvonassék, a ki pedig abba beleegyezni nem akar, annak jogában áll adományát vissza venni, vagy más célra fordítani. En azonban ezen érvt teljesen alaptalannak tartom, mert az ellentétben áll az alapítók illetőleg adakozók intenciójával.

En tehát azt indítványozom, miszerint ezen határozati javaslat mellőzésével térjen a tisztelt bizottság napi rendre.

A megyei bizottság majdnem minden további vita nélkül túlnyomó többséggel határozatilag kimondta, hogy miután az alap jelenlegi állapota remélünk nem engedi, hogy a közeli jövőben a boldogult honvéd tábornok tettheihez méltó emlékszóbor felállítása lehetségesé váljék, ezen alap jóvedelme a távollevő vagy ismeretlen adakozók hírlapi felhívása előrebocsátásával a kérelmezők által kijelölt célra fordíttassék, kikölő azonban, hogy a helybeli collegiumi termében Dessewffy Arisztid életnagyságu arcképe állíttassék fel, s ekkép az elvázrt hős emléke láthatólag is megörökíttessék.

Az eperjesi ev. collegium önképző-körének 50 éves jubileuma.

(Folytatás.)

Ha már országszerte így állott a dolog, mennyivel szomorítóbb volt nemzeti nyelvünk állapota a felföldön?? Egy azon korbéli figyelmes vizsgáló e napokban mondotta épen Eperjesről, hogy némely iparos osztályon kívül itt magyar szót egyáltalában nem lehetett hallani.

Hadd merítsenek ez állapotnak a maival való összehasonlításból vigaszt és erőt azon hazafias keblek, melyeket nemzetiségünk előhaladása iránti kétélyek bántanak!

Ezen általános terjedés idejében volt azonban egy számra ugyan csekély, de lelkes és szívós had, mely a külföldet a francia forradalom óta mozgó nagy eszméktől való tervszerű elzártság dacára is, azon meggyőződésre jutott, hogy a nyelv tesz nemzetet (Társaságunk jelszava), hogy csak a nemzeti művelődés hathatja át a nemzet egész testét, s hogy a nyelv még az alkotmányos szabadságnak is legelső rendü védője, mit már onnan is láthattak, hogy a kik valamikor polgári szabadságunkat akarták elvenni, első sorban nyelvünket sem hagyták bántatlanul. — Ezen lelkes had az írókat, néhány emelkedettebb lelkű tanárt is, de leginkább a hazafias nemesség közül a legkiválóbb tehetségeket magában foglalva, megindítá nyelvünk érdekében a mindenoldalú harcot, az irodalom terén, az iskolában de leghathatósabbban az országgyűlésen s még inkább a megyékben. — Soha eszme oly villámgyorsan nem hódított mint ez, el annyira, hogy ugyanazon országgyűlésen a melyen, mint a történet feljegyezte „a magyar nyelv országos” „divatára nézve semmi engedményt nem lehetett kinyerni”, „a kormánytól,” 1825. nov. 3-án egy u. n. (kerületi ülésben F. Nagy Pál s mások elragadó szónoklata által felvillanyoztatva a különben is lelkes Széchenyi István megalapította a Magyar Akademiát, mely egy rövid negyed óra alatt egy negyed millió firtnyi alapról rendelkezhetett. — Ezzel a döntő födiadal a nem-

zetiség ügyében a kormány ellen meg volt nyerve oly téren, melyen a kormány minden hatalma megsemmisült. — Öröm, buzdulás, lelkesedés országszerte!! S ebben csak az ifjuság maradt volna nyugodt, iránta érzéketlen?! Hiszen az ifjuságnak ugyis legszebb jellemvonása, hogy még az általános elfogultsággal szemben is fellelkesedik s tettekre gerjed minden jóért, szépért. — A nemzeti ügy fényes diadala óta nem mult el még két esztendő s ime már ezen végvár gyanánt az ország szélén fekvő collegiumunkban is megindult a mozgalom. — A felsőbb osztályok ifjuságából azon lelkesebbeket, kikben a magyar nyelv megismerésének vágya égett. — az iskola, fájdalom, azon időben arra kevés alkalmat nyújtott, — egy miskolci születésű ifju Nemessányi Károly, ki ez idő szerint mint az ifju Pulszky Ferencz nevelője s egyuttal joghallgató Eperjesen tartózkodik vala, maga körül gyűjté, tanítván őket a magyar nyelvre azon közelebb célból is, hogy velők a nemzeti irodalom termékeit megismertesse. Csakhamar Greguss Mihály a bölcsészet tanárának ajánlata által is támogatván, közadakozás útján részben a collegiumon kívül állók szívessegét is igénybe véve egy magyar könyvtárat alapított. Már maga is nagy fontosságú tény oly városban, melyben kölesön könyvtárról vagy egyéb a nagy közönségnek könnyen hozzá járulható könyvgyűjteményről szó sem vala, sőt rendes könyvkereskedő sem létezett. Ezen könyvtár aztán jó, de kivált balsorsban mind mai napig gyupontja maradt az ifjuság nemzeti törekvéseinek s az eszmét, melyért az egyesülés történt, soha többé végképpen elaludni nem engedte. — Az így 1827. őszén megalakult Magyar Társaság — az alapítók aláírásával becses ereklyekép őrizték — 6 évig maradt azon célok mellett, melyek végett, mint imént említettem, az egyesülés történt; vezetője 1820. szeptembertől kezdve Benczúr József a magyar nyelv és literatura ujonnan meghívott tanára. — Ezen hat évet 1827—1833-ig a csendes előkészülődés korszakának szeretném nevezni. — A 1833. és forduló pontot képez a Társaság történetében.

Székács József, a későbbi hírneves főpap és író, az 1833. év őszén telepedett le Eperjesen, mint Rudnai Nikolicus Péter joghallgatónak nevelője. — Csupka akkori hírneves jogtanártól nevédekével együtt a jogot maga is hallgatván, bő alkalmat nyílt kivált az akadémiai ifjusággal közelebb érintkeznie, s ő ki kiváló szellemi tulajdonainál fogva az iskolán kívüli társaságban is igen kedvelt egyén s Pulszkyék nyílt házában is, mely a városi és vidéki értelmiség kiválóbb tagjainak gyűlhelye volt, majd minden napos vala, az ifjuságra már ennélfogva is nagy befolyást nyert. — Csakhamar a már fennállott Magyar Társaság reformatoraként lépett fel, arra lelkesítvén az ifju nemzedéket, hogy „céljához vezérő alkalmasb ösvényt válasszon.” — 1833. évi nov. 2-án huszonhat ifju gyűlt össze az „alkalmasb ösvény” keresésére, köztük a később magának szép nevet kivívott Sárosy (Lajos) Gyula s elnöküknek Székács Józsefet, pártfogónak pedig Vandrak Andrást választván, az eddigi Magyar Társaságot egészen átídomították s számára azon alapszabályokat („törvények és rendszabások”), készítették, melyek nem sokára több hasonló egyesület által mintául vagy alapul fogadtattak el.

A kassai Társaság 6 évvel később küldött-ségileg kérte át e szabályokat. Ezen szabályok, melyek jobbára Sárosy Gyula tollából eredtek, bár majdnem minden esztendő törekedett rajtuk igazítani, régibb tételeket eltörölve, ujakkal pótolva majd a szükség szerint ujra érvényre emelve avagy módosítva, lényegtelen változtatásokkal mai napig fennállanak s az érdeklődők azokat sokkal jobban ismerik, hogy sem azokat itt és most ismertetnem kellene. Legyen elég amaz „alkalmasb ösvény” rövid jellemzéseért csupán annyit említenem, hogy a nemzeti nyelv s irodalom megismerése, mivel ez irányban a tanintézet mint olyan mind élénkebben s behatóbban intézkedik vala, megszünt mint egyedüli cél s mind jobban előtérbe nyomult az alkotó bíráló s előadó képesség fejlesztése és gyakorlása. A kiterjedt önkormányzat s az ülésekben folytatott rendszeres tárgyalás a férfias önállóság s szabadság okos fel-

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: fűtca, 203. szám.

Íde intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Íde intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— **Bélyegdíj:** minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Sárosmegye bizottságának f. hó 13-án tartott közgyűlése.

A múlt esztőtörtökön megtartott, aránylag rövid időre nyílt rendszeres évnegyedi megyei közgyűlés sok érdekes és fontos tárgy fölött határozott. Ezuttal csak a nevezetesebb mozzanatok rövid összefoglalására szorítkozunk.

Mindjárt a gyűlés kezdetén a dr. Berzeviczy Albert bizottsági tag által benyújtott önálló indítvány folytán a megye közönsége néh. Radványi Imre volt m. főjegyző érdemei s hazafiai erényei iránti elismerésének jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

Tárgyaltattak azután az Eperjes sz. k. város részéről bemutatott tűzrendőri szabályok, az utkarparók szolgálatát szabályozó munkálat, Eperjes város közönségének a „fekete sas” című épület átalakítása s a városi színház felépítése iránti határozata stb. stb., mely határozatok — illetve munkálatok — minden vita nélkül a törvényhatóság jóváhagyásával lőnek megerősítve.

Továbbá a m. alispán bemutatta a megbízásból Kolosy Miklós m. főjegyző által szerkesztett s megyénk közigazgatási szervezetét tárgyzó művet, melyet lapunk egy előző számában volt alkalmunk ismertetni. Kubinyi Albert bizotts. tag csak a megye közönségének osztatlan véleményét tolmácsolta, midőn azon, egyhangulag határozattá emelt indítványt tevő, egy m. főjegyzőnek e munka szerkesztésében tanusított rendkívüli buzgalma és kitünő szakértelméért a megyei bizottság ünnepélyesen köszönetet szavazzon.

Arad város, Győr és Liptó megyék átiratai, melyekkel a keleti kérdés ügyében követendő politikára s a san stefanovi békeszerződés megváltoztatására vonatkozó, a képviselőházhoz intézett kérvényeiket támogatás végett megküldék, egyszerűen tudomásul vétettek.

A gyűlésben megvitatott kérdések legérdekesebbjét kétségkívül a Dessewffy Arisztid szobor alap jóvedelmének hovatartozása képezte. Erre nézve Jelenik Almásy István collegiumi felügyelő és Hazslinszky Frigyes colleg. igazgató egy kérvényt nyújtottak be, melyben a szóban forgó alap jóvedelmét az újból létesítendő eperjesi jogakadémianál „Dessewffy Arisztid” neve alatt fölállítandó jogi tanszék javadalmazására fordíttatni kérik. Támogatták e kérvényeket a megdicsőült honvédtábornok rokonai s az alap létesítésére adakozottak nagy részének aláírásával ellátott beleegezési nyilatkozattal.

Ezen javaslat ellen Piller János honvédezerdes következő beszédet mondott:

Méltóságos Alispán Úr, tisztelt bizottság!

En, mint e megyének 1848-ki legidősb Honvéde, és az 1867-ki nevezetes gyűlés és jelenlegi bizottságnak tagja, magam részéről az állandó választmány határozati javaslatát el nem fogadom.

Nehogy azonban szavazatom bárki által is félre magyaráztassék szükségesnek tartom mindezek előtt constatalni, hogy én a magam részéről is osztom azon nézetet, hogy egy jogi facultásnak Eperjesen való szervezése és rendszeresítése nem csak felette kívánatos, sőt kulturális szempontból üdvös, a Város és Megye érdekében pedig hasznos.

Távol legyen tehát tőlem, hogy én az igen sokak által kívánt jogi facultás üdvös voltát kétségbe vonjam, sőt ellenkezőleg annak mielőbbi berendezését óhajtom; nekem csak azon pénzalapra és kamataira vannak nehézségeim, mely a jogi facultás dotációjára tervezettek. Értem a Dessewffy Arisztidféle szobor alapot és annak kamatait.

En két indoknál fogva nem fogadhatom el az állandó választmány javaslatát, és pedig először illetékességi, másodsor pedig jogi szempontból.

Mi az elsőt illeti, tudjuk, hogy a szoborféle alap-összeg a nemesi pénztár maradványából, magánosok, hatóságok honvédegyletek adakozásaiból, szini előadások jóvedelméből s. t. gyűlt össze. Felteszem a tisztelt bizottságról, hogy magánosok, hatóságok, honvédegyletek adakozásairól szini előadások jóvedelméről intézkedni nem akar, és így szorítkozik egyedül a nemesi pénztár maradványára. De tisztelt bizottság az én véleményem

szerint erre nézve sem illetékes, mert nem azon elemekből áll, melyekből állott azon megyei gyűlés, mely a megyei nemesi pénztár maradványát egyhangulag a legnagyobb lelkesültséggel a Dessewffy Arisztidféle szobor javára megszavazta.

De még az esetben is, ha a tisztelt bizottság magát az akkori gyűlés jogutódának tartaná, nem lenne illetékes annak intézkedéseit egy penna- vonással megsemmisíteni.

Jogi szempontból tekintve az ügyet, határozottan kell tagadnom, hogy bár ki is jogosítva legyen másnak a törvényvel össze nem ütköző intézkedéseit megmáskénti vagyis más szavakkal egy alapítványt és annak kamatait az eredeti céltól elvonni és más célra fordítani. Ellenkezik az a szabad rendelkezési joggal, és a tulajdoni jog sérthetlenségével.

Előre tudom, hogy az ellenvéleményben levők arra azt fogják mondani, hogy hiszen a magánosoknak egy része, már beleegyezett abba, hogy ezen összeg az eredeti céltól elvonassék, a ki pedig abba beleegyezni nem akar, annak jogában áll adományát vissza venni, vagy más célra fordítani. En azonban ezen érvet teljesen alaptalannak tartom, mert az ellentétben áll az alapítók illetőleg adakozók intenciójával.

En tehát azt indítványozom, miszerint ezen határozati javaslat mellőzésével térjen a tisztelt bizottság napi rendre.

A megyei bizottság majdnem minden további vita nélkül túlnyomó többséggel határozatilag kimondta, hogy miután az alap jelenlegi állapota remélünk nem engedi, hogy a közeli jövőben a boldogult honvéd tábornok tetthez méltó emlékszóbor felállítása lehetségessé váljék, ezen alap jóvedelme a távollevő vagy ismeretlen adakozók hírlapi felhívása előrebocsátásával a kérelmezők által kijelölt célra fordíttassék, kikülé azonban, hogy a helybeli collegium termében Dessewffy Arisztid életnagyságu arcképe állíttassék fel, s ekkép az elvérzett hős emléke láthatólag is megörökíttessék.

Az eperjesi ev. collegium önképző-körének 50 éves jubileuma.

(Folytatás.)

Ha már országszerte így állott a dolog, mennyivel szomorítóbb volt nemzeti nyelvünk állapota a felföldön?? Egy azon korbéli figyelmes vizsgáló e napokban mondotta épen Eperjesről, hogy némely iparos osztályon kívül itt magyar szót egyáltalában nem lehetett hallani.

Hadd merítsenek ez állapotnak a maival való összehasonlításából vigaszt és erőt azon hazafias keblek, melyeket nemzetiségünk előhaladása iránti kétélyek bántanak!

Ezen általános terjedés idejében volt azonban egy számra ugyan csekély, de lelkes és szívós had, mely a külföldet a francia forradalom óta mozgó nagy eszméktől való tervszerű elzárattás dacára is, azon meggyőződésre jutott, hogy a nyelv tesz nemzetet (Társaságunk jelszava), hogy csak a nemzeti művelődés hathatja át a nemzet egész testét, s hogy a nyelv még az alkotmányos szabadságnak is legelső rendü védője, mit már onnan is láthattak, hogy a kik valamikor polgári szabadságukat akarták elvenni, első sorban nyelvünket sem hagyták bántatlanul. — Ezen lelkes had az írókat, néhány emelkedettebb lelkű tanárt is, de leginkább a hazafias nemesség közül a legkiválóbb tehetségeket magában foglalva, megindítá nyelvünk érdekében a mindenoldalu harcot, az irodalom terén, az iskolában de leghathatósabban az országgyűlésen s még inkább a megyékben. — „Soha eszme oly villámgyorsan nem hódított mint ez, el annyira, hogy ugyanazon országgyűlésen a melyen, mint a történet feljegyezte „a magyar nyelv országos” „divatára nézve semmi engedményt nem lehetett kinyerni, „a kormánytól,“ 1825. nov. 3-án egy u. n. (kerületi ülésben F. Nagy Pál s mások elragadó szónoklata által felvillanyoztatva a különben is lelkes Széchenyi István megalapította a Magyar Akademiát, mely egy rövid negyed óra alatt egy negyed millió frtnyi alapról rendelkezhetett. — Ezzel a döntő födiadal a nem-

zetiség ügyében a kormány ellen meg volt nyerve oly téren, melyen a kormány minden hatalma megsemmisült. — Öröm, buzdulás, lelkesedés országszerte!! S ebben csak az ifjuság maradt volna nyugodt, iránta érzéketlen?! Hiszen az ifjuságnak ugyis legszebb jellemvonása, hogy még az általános elfogultsággal szemben is fellelkesedik s tettek gerjed minden jóért, szépért. — A nemzeti ügy fényes diadala óta nem mult el még két esztendő s ime már ezen végvár gyanánt az ország szélén fekvő collegiumunkban is megindult a mozgalom. — A felsőbb osztályok ifjuságából azon lelkesebbeket, kikben a magyar nyelv megismerésének vágya égett. — az iskola, fájdalom, azon időben arra kevés alkalmat nyújtott, — egy miskolci születésű ifju Nemessányi Károly, ki ez idő szerint mint az ifju Pulszky Ferencz nevelője s egyuttal joghallgató Eperjesen tartózkodik vala, maga körül gyűjté, tanítván őket a magyar nyelvre azon közelebb célból is, hogy velők a nemzeti irodalom termékeit megismertesse. Csakhamar Greguss Mihály a bölcsészettanárának ajánlata által is támogatván, közadakozás útján részben a collegiumon kívül állók szivesességét is igénybe véve egy magyar könyvtárat alapított. Már maga is nagy fontosságú tény oly városban, melyben kölcsön könyvtárról vagy egyéb a nagy közönségnek könnyen hozzá járulható könyvgyűjteményről szó sem vala, sőt rendes könyvkereskedő sem létezett. Ezen könyvtár aztán jó, de kivált balsorsban mind mai napig gyupontja maradt az ifjuság nemzeti törekvéseinek s az eszmét, melyért az egyesülés történt, soha többé végképpen elaludni nem engedte. — Az így 1827. őszén megalakult Magyar Társaság — az alapítók alairásait becses ereklyekép őrizték — 6 évig maradt azon célok mellett, melyek végett, mint imént említettem, az egyesülés történt; vezetője 1820. szeptembertől kezdve Benczúr József a magyar nyelv és literatura ujonnan meghívott tanára. — Ezen hat évet 1827—1833-ig a csendes előkészülődés korszakának szeretném nevezni. — A 1833. és forduló pontot képez a Társaság történetében.

Székács József, a későbbi hírneves főpap és író, az 1833. év őszén telepedett le Eperjesen, mint Rudnai Nikolics Péter joghallgatónak nevelője. — Csupka akkori hírneves jogtanártól nevédekével együtt a jogot maga is hallgatván, bő alkalmat nyíltott kivált az akadémiai ifjusággal közelebb érintkeznie, s ő ki kiváló szellemi tulajdonainál fogva az iskolán kívüli társaságban is igen kedvelt egyén s Pulszkyék nyílt házában is, mely a városi és vidéki értelmiség kiválóbb tagjainak gyűlhelye volt, majd minden napos vala, az ifjuságra már ennél fogva is nagy befolyást nyert. — Csakhamar a már fennállott Magyar Társaság remformatóraként lépett fel, arra lelkesítvén az ifju nemzedéket, hogy „céljához vezérő alkalmasb ösvényt válasszon.” — 1833. évi nov. 2-án huszonhat ifju gyűlt össze az „alkalmasb ösvény” keresésére, köztük a később magának szép nevet kivívott Sárossy (Lajos) Gyula s elnöküknek Székács Józsefet, pártfogónak pedig Vandrak Andrást választván, az eddigi Magyar Társaságot egészen átídomították s számára azon alapszabályokat („törvények és rendszabások”), készítették, melyek nem sokára több hasonló egyesület által mintául vagy alapul fogadtattak el.

A kassai Társaság 6 évvel később küldött-ségileg kérte át e szabályokat. Ezen szabályok, melyek jobbára Sárossy Gyula tollából eredtek, bár majdnem minden esztendő törekedett rajtuk igazítani, régibb tételket eltörölve, ujakkal pótolva majd a szükség szerint ujra érvényre emelve avagy módosítva, lényegtelen változtatásokkal mai napig fennállanak s az érdeklődők azokat sokkal jobban ismerik, hogy sem azokat itt és most ismertetnem kellene. Legyen elég amaz „alkalmasb ösvény” rövid jellemzéseért csupán annyit említenem, hogy a nemzeti nyelv s irodalom megismerése, mivel ez irányban a tanintézet mint olyan mind élénkebben s behatósabban intézkedik vala, megszünt mint egyedüli cél s mind jobban előtérbe nyomult az alkotó bíráló s előadó képesség fejlesztése és gyakorlása. A kiterjedt önkormányzat s az ülésekben folytatott rendszeres tárgyalás a férfias önállóság s szabadság okos fel-

használásának s élvezetének nem kis fontosságú előiskolájává lón. — Az ezen szempontok szerint szervezett Társaság csakhamar szép virágzásnak indult, úgy hogy az irodalom jelesének is felkeltette figyelmét; Vörösmarty, Bajza, Döbrentei, Czuczor, Toldy, Kovácsóczy, Kunoss s mások üdvözlőkre (1833. dec. 18.) s becses műveikben adott ajándékokra méltatták sőt pályadíjak kintzése által (Kunoss) az ifjak „szép iparát“ még fokozni s megerősíteni igyekvének. — A folyton erősödő Társaság majd minden ülésében jelentkeztek próbadolgozataikkal új meg új tagok sőt a városban s ezen kívül lakó közönségből is jelentkeztek olvasó tagok, annyira hogy a Társaság már egy félv év mulva anyagilag is tetemesen áldozhatott Kisfaludy Károly emlékének megörökítésére. — Az így megerősödött Társaság a következő három évben előbb Kovács Sámuel (1834. sept. — 1836. febr.) majd Vandrás András (1836. febr. — 1837. febr.) vezetése alatt mind nagyobb virágzásnak lendült, tagjai közül a már említett Sárosy Gyula (kis nyelvész), Haan Lajos, Vachott Imre (Magy. org. képek.), Vachott Sándor s mások buzgó munkálkodást fejtettek ki, s oly nagy volt a közönség részéről nyert méltánylás, hogy pl. a megye tisztikara, majd mindnyájan a Társaság választott testületbeli tagjai (Dessewffy altispán, Kapy István főjegyző, Saárosy Tamás, Szinyei Mihály, Ujházy László, Keczer Sándor táblabírók, Piller Gedeon tiszt. aljegyző stb. és a város tisztikara testületileg meglátogatták a Társaság gyűlését 1836. márc. 16-án Szakál Lajos üdvözlő beszédére Ujházy László felel lelkesítő szavakban. — Ily jelenetek az ifjak fogékony kebleire hatás nélkül nem maradhattak. A fokozódott tevékenység gyümölcse gyanánt említhetjük az ugyanazon év máj 8-án tartott Berzezyi emlékűnépét s a jul. 3-ki örömműnepe. A Társaság már-már a collegium falain túl terjeszkedik, a kerületi tábla jegyzői testületileg folyamodnak tagokul való felvétel iránt s felvételnek. — De már a következő évben sok bajuk volt a „társasoknak. A belső egyenetlenséghez hozzájárult, hogy Vandrás, e kör vezérlelke az elnökségről lemondott. — Utódjának, Fabiánnak alig nyílt alkalma megmutatni, képes-e betölteni a fontosság vált helyét, mert a kormány „külföldi események“ által indítatva, de még inkább Lovassy László ügyével kapcsolatban üldözni kezdte mindennemű ifjusági egyesületet s így e társaság is, bár az országgyűlési ifjak pozsonyi cassinójával semmiféle tényleges összeköttetésben nem volt 1837. elejéig teljes két évig kénytelen volt szünetelni. — A lefolyt s öt évet magában foglaló szakaszát a Társaság történetének, a teljes megalapítás korának nevezém.

Mialatt a Társaság legalább a nyilvánosság előtt teljes két évig szünetel, az alatt az országban azon megfélemlítési politika ellen, — melynek kapcsában az ártatlan Lovassy egy köztársasági irányu költemény miatt felségárusással bélyegzettve 10 évi várfogságra, Kossuth Lajos (előbb

e collegium növendéke) „Törvényhatósági tudósításai“ következetes kiadása miatt 5 évi várfogságra vettek, Wesselényi 3 évi börtönrre ítéltetett s a megyékben tartott szabadelvű beszédek miatt sokak (Sárosban Ujházy László) ellen felségárusulási perek tétettek folyamatba, — hatalmas mozgásban látjuk már most nem a nemzet jobbait csupán, hanem magát az ezen események folytán felébredett közvéleményt is.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ könyvtárának megalapítására az 1878. év május havának 24-ik napjától, ugyan ezen év június havának 15-ik napjáig, a következő nagylelkű adományok folytak be:

Kolossy Miklós urtól: Horváth Mihály, Huszonöt év története 1864. év. 2 kötet. Ugyan attól, Magyarország függetlenségi harcának története 1865. 3 kötet. Ugyan attól, Williams Roger 1868. év. 1 kötet. Ugyan attól, Kossuth Lajos újabb leveleire 1868. év. 1 kötet. Virág Benedek, Magyar századok. 1 kötet. Ugyan attól, Magyar Prosodia és magyar írás 1820. 1 kötet. Madách Imre, Az ember tragoediája 1861. 1 kötet. Báró Eötvös József, A nővérek, regény 1852. 2 kötet. Vörösmarty Mihály, Zalán futása, Cserhalom és kisebb költeményei. 2 kötet. Kisfaludy Károly 9 vígjátéka és 6 drámai töredék. 2 kötet. Gr. Széchenyi István, Világ 1831. 1 kötet. Regélő, regény folyóirat 1865 — 1868. övi folyam 6 kötet. Tarka Világ és képes Regélő, szerkeszti Aldor Imre 1869. 1 kötet. József Miklós, Vázolatok 1835. 1 kötet. Ugyan az Gordiusi csomó, regény 1853. 3 kötet. Ugyan az Szegedi Boszorkányok, regény 1847. 2 kötet. Jókai Mór, Kétszaru ember, historiai beszély 1852. 1 kötet. Fevél Pál, Szellem kapitány, regény 1866. 6 kötet. Montepin Xavier, A vörös malom, regény 1868. 4 kötet. Kubinyi Lajos, A haledók és maradványok, regény. 3 kötet. Jókai Mór színművei 1860. 3 kötet. Szigligeti, Béli Pál szomorujáték 1864. 1 kötet. Ugyan az, Fenn az ernyő nincsen kas, vígjáték 1864. 1 kötet. Sardou, Jó barátok, színmű 1864. 1 kötet. Feuilleton Octav, A kísértés, színmű 1864. 1 kötet. Belot Adolf, Rend szeres férjek, vígjáték 1864. 1 kötet. Berczik Árpád, Ádám és Éva, vígjáték, Fournier, Chassé Croisé, vígjáték. 1 kötet. Nemzeti színházi zsebkönyv, benne: Hiszen csak tréfa, dráma 1843. 1 kötet. Ugyan az 1844. év. Benne Lucretia, szomorujáték, 1 kötet. Hazánk, időszaki folyóirat 1858 — 1860. évfolyam 2 kötet. A magyar nép könyve, szerkeszték, Csengeri Antal és Kemény. 2 kötet. Család könyve, szerkeszték: Gregus Ágost és Hunfalvy János 1863. 1 kötet. Háború könyv, irták többben 1866. 2 kötet. Frankenburg Adolf, Az öreg Bolond Miska kalandjai 1863. 1 kötet. Dr. Nedt-vich, Amerikai utazásom 1858. 2 kötet. Fényes Elek, A Török birodalom leírása 1854. 1 kötet. Ugyan az, Sáros vármegye 1859. 1 kötet. Szilágyi Sándor, A magyar forradalom férfai 1850. 1 kötet.

Egerváry Ödön, Magyar kir. honvéd törzstisztek albuma 1870. 1 kötet. Ugyan attól: A protestantizmus élethalál harca a Jesuitismus ellen, 1871. 2 kötet. Gróf Battyányi Vince utazása 1818. 1 kötet. Tóvölgyi Titusz, Bakh korszak siralmas története 1868. 1 kötet. Beöthy László, Nesze semmi fogd meg jól. 1854. 1 kötet. Grf. Dessewffy József Bárt-fai levelek 1818. 1 kötet. Montagne Mihály gondolatjai 1803. 1 kötet. Plutarchusból. Némely görög és római nagy emberek 1807. 2 kötet. Dugonits, Etelka története 1786. 1 kötet. Gyöngyösi Chariclia 1700. 1 kötet. Salamon Ferenc, Magyarország 1849-ben és 1866 után. 1 kötet. A magyar nemzet jelene és jövője 1869. 1 kötet. Európai válság veszélyei 1870. 1 kötet. Öszinte sző pártjánkról 1869. 1 kötet. Az ellenzék vívmányai 1869. 1 kötet. Bánó József, Kossuth Lajos szept. 28-iki levelére 1867. 1 kötet. Választások előtt 1869. 1 kötet. Baloldal és szabadelvűség 1868. 1 kötet. Aristides, Önbírálat 1862. 1 kötet. Corvin, Vissza van-e állítva 1848—1869. 1 kötet. Galletti, egyetemes világrajz, átdolgozta Falk Miksa 1857. 1 kötet. A magyar helyesírás elvei és szabályai 1877. 1 kötet. Ponori Thewrewk, A helyes magyarság elvei 1873. 1 kötet. Nádaskay Lajos, A magyar helyesírás és szórágazás 1855. 1 kötet. Kis Mihály, Angol nyelven 1842. 1 kötet. Kisfaludy Sándor, Goánc, Tátika, Somló, Hímfy, Gyula szerelme és két színmű 1807, 1836 és 1847. 4 kötet. Mackeldey, Római jog 1864. 3 kötet. Kolossy Miklós, Sáros megye közigazgatási szervezete 1878. 1 kötet.

Német könyvek. Kolossy Miklós urtól: Walter Scott, Der Alterthümer, Roman 1846. 2 kötet. Ugyan attól, Der Seeräuber, Roman. 2 kötet. Ugyan attól, Woodstock, Roman. 2 kötet. Ugyan attól, Guy Mannering, Roman. 2 kötet. Ugyan attól, Die Chronik von Carongate, Roman. 2 kötet. Ugyan attól, St. Ronans Brunnen, Roman. 2 kötet. Ugyan attól Die Braut (Lucie Lammermoor) Roman. 1 kötet. Ugyan attól, Das gefährliche Schloss, Roman. 1 kötet. Ugyan attól, Das Herz Mid Lothiaus, Roman 2 kötet. Ugyan attól, Der Talisman, Roman. 1 kötet. Ugyan attól, Die Verlobten, Roman. 2 kötet. Ugyan attól, Das Kloster, Roman. 2 kötet. Ugyan attól, Chronik von Canongate, Roman. 2 kötet. Ugyan attól, Legende von Montrose, Roman. 1 kötet. Ugyan attól, Redgauntlet, Roman. 2 kötet. Walthair Komische Aomane und Erzählungen 1840. 2 kötet. K. W. M. Bilder aus dem Honvédleben 1854. 1 kötet. Tenneman, Geschichte der Philosophie 1820. 1 kötet. Knigge, Umgang mit Menschen 1789. 2 kötet. Pöhlitz, Weltgeschichte, Mittelalter 1820. 1 kötet. Genersich, Allgemeine Weltgeschichte 1812. 2 kötet. Karl Philip Moritz, Roman Alterthümer 1791. 1 kötet. Archeologie der Literatur und Kunst. 1807. 1 kötet. Blumauer, Gedichte 1787. 2 kötet. Scribe, Das Glas Wasser, Lustspiel. 1 kötet. Moreto Donna Diana, Lustspiel. 1 kötet. Wilhelm Stauff, Othello, Novelle. 1 kötet. Schakespeare, Was ihr wollt, Lustspiel. 1 kötet. Ugyan attól, Die Kunst eine böse Sieben zu zähmen. 1 kötet. Lessing, Nat-

TÁRCA.

Kerényi Frigyes emlékezete.

Irtá: Lévy István, k. főgymn. r. tanár.
(Vége).

A „Tihany fokán“ című költeményében agódiók a haza sorsa felett; éjszak rémes árnyait látja közelegni, melyek a lengyel nemzetre is vészt hozának:

— „Óh hon
Te néked élni kell.“

De a szikla nem felel s a költő azt gondolja:
Éjszak felől kemény a szél
Csak az ne szórja szét!

A „Juniusban 1842-ben“ című munkája feddoleg int, hogy

Csak egybeforrva állhatunk,
Hol élni, halni kell!

Másutt boldogan tekint a haza földre, s látva a gazdag rónaságot, a gazdag érczek tündérpalotáit önelégülten kiált föl:

E dicső föld a magyart uralja! S ezért mintegy figyelmeztetőleg nyílnak meg ajkai, hogy a szabadság ne legyen közöttünk csupán pacsirtahang, ne legyen csupán hajnalharang.

A letiprott lengyel nemzet sorsa öt is, mint Bajzát, Vörösmartyt, Petőfit, részvéthangokra fakasztja, megsiratja halálát a „Lengyel hang“, „Kosciusko“, „Lengyel temetkezés“, „Lengyel vándordala“ című költeményeiben.

Kerényi lantján ezután mindinkább gyászosabb hangok zendülnek meg, a buskomorság sötét felhői tornyosulnak föléje, és ő, „elkezde kételkedni önmagában, kételkedni az életben, kételkedni a magyar jövője felől is,“ mert a hivatalos kritikusok kétségbe vonták költőiségét.

E sötétség, e kétségbeesítő hang vonul keresztül e sorokon:

Veszendő hang itt minden zengemény,
Kit önszívem föl nem kelt verése,
Polgáreményre föl nem kelttem én:
Veszendő hang itt minden zengemény.

Vagy:

Tudni, hogy most tiszta szemmel
A jövőbe látok:
Máznak üdv az — a magyarnak,
A magyarnak átok!

Ismét:

Mért hozta, lelkemet zilálva szét,
A kétkedés csapongó vesszejét?
Mért jö az élet a komoly valónak
Izmos kezével rázni ágait?
Hogy róla minden, minden elszakadjon,
Mi földi szárnynon égbe vitt?

Továbbá:

Azt beszélék szeltemben, leányka,
Hogy biz én költőnek nem születtem;
Csillagfényt álmodott híremnek
Mint a mécsét elfúják felettem.
Hadd legyen bár holnap elfeledve,
Korszorotlan még sem énekeltem:
Hisz e lanton ha nem is borostyánt,
De szerelmed rózsáját viseltem.

Pedig haszontalan, oknélküli volt e tépelődése, mert keble valóban költői ér volt, melyből üde forrás csörgedezett ki a himes partu mederbe. Maga Petőfi, Tompa, a magyar ég e csillagai elismerőleg buzdították a bizalmatlan Kerényit. Petőfi dörgő hangon kelt ki az avatatlant, a mindent ledorongolni szerető kritikuskor ellen. És azután tudjuk, mily dicséretesen állta meg a versenyt a két jelessel az „Erdei lak“ című költeményében; mennyire buzdította Petőfi, hogy írjon több oly költeményt is, mint „Fanni hagyományainak olvasásakor“ vagy „Ganovszky Pálhoz.“ Haszontalan! A vagyoni is, de nem saját hibája folytán tönkre jutott költőnek nem volt maradása a hazában. A szabadságharc lezajlása után, melyben ő is részt vón, Amerikában vélte csendes nyugalomra felfalhatni. Amde a sors másképp határozott: 1852. tavaszán Uj-Budán reményeiben csalódva költözött a sokat hányatott és szenvedett 30 éves költő egy nyugalmasabb világba.

Hátra van még, hogy arról tegyek említést, miként kezelte Kerényi a nyelvet és a versformát. Az eddigi mutatónyokból meggyőződhetek t. hallgatóim, hogy költőnk a külalak megalkotására nagy gondot fordított, hogy elég jól tudta érvényesíteni azt, a mi a költészetet a zenével hozza párhuzamba; azért verssorai gördülékenyek, finom elegantiával haladnak s már e körülmény is tanuskodik arról, hogy a musa jó kedvében hintette rá barátságos csókjait. A tartalom és külalak egyöntetűsége, az, mi a költeményt költeményre teszi. Mert mit érnek a magasatos, fényes gondolatok, ha ezek rongyos ruhába vannak öltöztetve; ha

dücsögve sompolyognak tova a versek; ellenben ki tagadná, hogy a kevésbé nagy eszmék, az egyszerűbb tartalom is sokat nyer, ha a külalak rhythmusa, a rimek zeneisége csendül meg füleinkben. És Kerényi versei nem rekednek el, sőt kellemesen folydogálnak, mint a csörgedező csermely habfodrai. Szóval összhangzatba tudta hozni a belakot a külalakkal, a mi mindenesetre hivatásának eclatans bizonyítéka. Igaz ugyan, hogy Kerényi nyelve nem Petőfi, sem Arany nyelve; néha meg-megüti füleinket az idegenszerűség. De lehet-e ezen csodálkozunk. Hiszen nem szivta ő az édes magyar nyelvet édes anyai emlékün; iskolában tanulta meg azt, mirt sok más szülöttje a felföldnek. S tán épen ennek tulajdonítható, hogy a lelketlen kritika tulbuzgó hősei annyira kedvezőtlenül nyilatkoztak költői hivatásáról. Petőfi, Arany feltűnté véget vetett annak a határozatlan iránynak, melyen eddigi költőink haladtak. A klasszicizmus, mely sehogy sem tudott a magyar szívéhez simulni, lejárt magát, s a költészet oly hurokon pendült meg, melyeknek hangjai nem csak a kiváltságos osztályoknál találtak visszhangra, hanem eljutottak a kunyhók szerény lakáiba is; szóval a költészetet nemzetivé, népiessé tették. Kerényi nem bírt eléggé ez új iskola nagy-szerű diadalaival megbarátkozni s azért költészetében ritkábban üti meg füleinket a népies hang. De ki tudja, ha a sors másképp szövi e derék kebel életének fonalát, ha teljesen kiforrra magát, nem áll-e be változás e tekintetben is, nem lesz-e a magyar Olympnak még ragyogóbb csillaga, mert tanulmány, tehetség, kedv, akarat nem hiány-zottak nála.

De azért így is kedves olvasmányát fogják képezni az ő elegiai hangulatu költeményei mind-azoknak, kik az igaz, szép és jó iránt vonzalmat táplálnak keblükben. Az ifjuságnak pedig annyival inkább ajánlhatók, mert őszinteséget, tiszta érzelmeket, nemes gondolkodásmódot fognak belőlök szívhatni.

Nem zárhatom be rövid ismertetésemet méltóbban, mint Petőfiének Kerényihez intézett e szavaival: „míg a csöcselék azt kiáltja rád, hogy nem vagy költő, addig a musza lehajlik hozzád egéből, s homlokodat megcsókolván ezt mondja: Kedves gyermekem!“

han der Weise, ein dram. Gedicht. 1 köt. Claren, Des Vaters Sünde, der Mutter Fluch, 1825. Gessners sämtliche Schriften 1775. 3 köt. Marokkanische Briefe 1785. 1 köt. Ambraser Sammlung, 1819. 1 köt. Campe, Väterlicher Rath 1789. 1 köt. Jean Dufresne, der practische Schachmeister 1865. 1 köt.

Francia könyvek, Kolosy Miklós urtól: Voltaire, Charles XII. 1866. 1 köt. Theatre de Voltaire 1744. 4 köt. Fenelon, Les Arentmes de Telemaque 1805. 3 köt. Oeuvres de Moliere 1740. 1 köt. Memoires an due de la Rochefancauld 1812. 1 köt. Noël et Chapsal, Gramaire francaise 1853. 1 köt. *Petőfi Sándor* a magy. nemz. muzumban levő Orlai által 1848-ban természettről festett arcképe után.

Kosch Frigyes urtól: A magyarországi Kárpátgyelet 1877. évi évkönyve. 1 köt. X. Büchner Kraft und Stoff, 1867. 1 köt. F. Kohlheim sen. Enthüllungen der Lehr und Grund-Sätze der Jesuiten. 1 köt. Ernst Lindner, Fliegende Blätter in Zipser Mundart. 1864. 1 köt.

Tahy Jenőné, született Fehérváry Cornelia urhölgytől: Theuriet Andre, Angèle, regény, ford. Pokorny Jenő 1876. 2 köt. Feuille Octav, ford. Sasváry Armin, Bellah, regény. 2 köt. Belot Ad., és Dantiu Gyula, kémes titok, ford. Sasváry Armin. 3 köt. Csernyevszky G. Mit tegyünk, ford. Sasváry Armin. 3 köt.

Roth Gyula, urtól: Tabódy József, Munkács multja és jelene 1860. 1 köt. Mészáros Károly, Ungvár története 1861. köt.

Dessewffy Lajos urtól: A magy. orvosok és Természetvizsgálók XV-ik Nagy gyűlésének munkálatai. Pest 1872. 1 köt.

Lasztkay László urtól: Ábrázolt folyóirat és képes ujság 1848. év jan. 1-től juli 1-ig. 1 köt. Vahot Imre, Nemzetör és Budapesti Divatlap, 1848. 1 köt. Kovacsóczy M. Literatúr lapok 1841. évi folyam. 1 köt. Szemere Bertalan. Utazás külföldön 1840. év. 1 köt. Kocsi Csergő Bálint, Kösziklän épült ház ostroma 1866. 1 köt. Szilágyi Sándor, A magyar forrad. napjai julius 1-sője után, 1849, és Imrefy: A magyar menekültek Törökországban 1850. év. 1 köt. Egressy Gábor, Törökországi naplója. 1849—1850. évek-ből. 1 köt. Thiers M. A. után franc. ford. I. Napoleon első trónlemondása, Elba sziget, visszatérés és Sz. Ilona szigetén 1864. 1 köt. Thiers A. után franc. fordította Waterloo, Pest 1864. 1 köt. Koszoru, a debreceni ref. főiskolai Önképzede újabb termékeiből, Debrecenben 1865. 1 köt. Századok, a magy. Tört. társ. társ. közlönye, Szerk. Thaly Kálmán. 1867., 1868. és 1869. évi folyam. 24 köt. Az országos közéletnapjai Tanácsgyelet közlönyének tíz évi 1868-tól 1878-ig terjedő teljes példányai. 118 köt. Dr. W. F. A. Zimmerman: Die Wunder der Urwelt. Eine populäre darstellung der Geschichte der Schöpfung und des Urzustandes der Erde, Berlin 1865. 1 köt.

Ezen nagylelkü adományokért, az eperjesi „Széchenyi-kör” nevében köszönetet szavaz s azok átvételét e helyütt nyugtatványozza.

Eperjesen június hó 15-én az 1878-ik évben.

Lasztkay László,

a Széchenyi-kör háznagya és ideigl. könyvtárnoka.

Különfélék.

Az eperjesi Széchenyi-kör által rendezendő első mükedvelői szineloadás holnap tartatik meg. Majdnem az összes ülőhelyek eladottak már s így remélhető, hogy a kitűzött nemes célra tetemes jövedelem fog befolyani. Magától értetik, hogy ezen előadásnál, melynél a Széchenyi-kör csak közvetítő, s a jövedelem csak jótékony célra fordittatik, a tagok azon alapszabályilag biztosított joga, miszerint a kör saját előadásait díjtalanul látogatják, ki nem terjeszthetik. A szineloadást a „feketesas” éttermében tartandó kedélyes banquet követi.

A helybeli kir. kath. főgymnasium f. é. nyilvános vizsgálatának tancsoportok szerint beosztott rendje.

Jun. 18-án az I—VII. osztályban hittan.

Jun. 19-én az V. oszt. természetrajz és mennyiségtan; a VI. osztb. magyar nyelv és történet; a VII. osztb. latin, görög és német nyelv.

Jun. 21-én délelőtt az I. A. és délután az I. B. osztb. magyar, latin és német nyelv; a III. osztb. földrajz, mennyiségtan, természettan és rajz; a IV. oszt. történet, mennyiségtan, vegytan és rajz.

Jun. 22-én d. e. a II. A. és délután a II. B. osztb. magyar, latin és német nyelv; az V. osztb. magyar nyelv és történet; a VI. osztb. természetrajz, mennyiségtan és vegytan.

Jun. 24-én d. e. az I. A. és d. u. az I. B. osztb. földrajz, természetrajz, mennyiségtan, rajz és szépirás; a IV. osztb. magyar, latin és német nyelv; a VII. osztb. mennyiség és természettan.

Jun. 25-én d. e. a II. A. és d. d. a II. B. osztb. földrajz, természetrajz, mennyiségtan, rajz és szépirás; az V. osztb. latin görög és német nyelv; a VII. osztb. magyar nyelv, történet és bölcsészet.

Jun. 26-án a III. osztb. német, magyar, latin nyelv és történet; a VI. oszt. latin, görög és német nyelv.

Ezen vizsgálatokra a t. e. szülőket és a nevelés-oktatás barátait tisztelettel meghívja az igazgató.

Az eperjesi kir. kath. főgymnasium f. hó 8-án szombaton, a koronázás évfordulója alkalmából a téli tornaterem helyiségében ünnepélyt tartott, melyen az intézet kebelében fenálló dalárda a „Hymnust” és „Szózatot” énekelt, a főgymn. igazgató, Nuber Sándor ur pedig emelkedett hangulatu beszédet tartott.

Dr. Tóth Miklós püspök ő méltósága esütörtökön kedélyes uzsonnát rendezett a kalvária-hegy mögötti szépfekvésű (azelőtt Kern-léle) kertjében. A társaságot megynék több notabilitása képezte, kik a háziur szeretetre méltó vezetése alatt a kert megtekintvén, néhány kellemes órát töltöttek a fris és üde hegyi levegőben.

Soóváron a f. évi májushó 30-án megtartott mükedvelői szini előadás összes bevétele 69 fnt 20 krt tett, melyből, mint tiszta jövedelem fele részre 25 fnt 44 kr. Bártfa város polgármesterei hivatalához a bártfai tüzkárosultak javára a mai napon áttétették. — Lustsek Ferencz, ö. t. pénztárnok.

Aus dem SitzungsSaale der Stadt-repräsentanz.

Vorigen Samstag fand eine Sitzung der städtischen Repräsentanz statt, über deren Gegenstände wir im folgenden referiren.

Nach Eröffnung der Sitzung erstattet der vorfigende Bürgermeister über folgende Angelegenheit Bericht.

Der Beschluß der Repräsentanz wonach die Auflassung der oberen Schlachtbank und die In-Standsetzung der unteren aus dem Grunde dekretirt wurde, weil die erstere sich oberhalb der Viehtränke befand, wurde vollzogen, inwiefern die untere Schlachtbank den Anforderungen entsprechend umgestaltet und am 27. April den Kleischen zur Benützung übergeben, die aufgelassene untere hingegen außer Verwendung gesetzt wurde.

Die Auspflasterung der Kanalgasse, welche bei Gelegenheit der diesjährigen Budgetverhandlung beschlossen worden ist, wurde bereits in Angriff genommen.

Bei derselben Gelegenheit wurde der Beschluß gefaßt, die hinter der Promenade befindliche Straße in Stand zu setzen. Hierauf bezüglich wird gemeldet, daß die Erdarbeiten dafelbst bereits vollzogen sind und gegenwärtig die Ausfuhr des nothwendigen Steinmaterials im Zuge ist.

Ferner wird von dem Ableben des vieljährigen städtischen Beamten Johann Rosnay Bericht erstattet, der zuletzt als Kanzellist erster Klasse des Stadthauptmannamtes diente.

In Folge dieses Todesfalles ist die Nothwendigkeit der Besetzung einer Kanzellistenstelle eingetreten und wurde daher der Beschluß gefaßt, auf die erledigte erste, beziehungsweise die zweite Kanzellistenstelle des Stadthauptmannamtes den Concurs auszusprechen.

Schließlich wird von dem Ableben des gewesenen städtischen Repräsentanten Karl Ruzmit, Bericht erstattet.

Derselbe ward vom oberen Wahlbezirk gewählt und wird nun die durch diesen Todesfall erledigte Repräsentantenstelle durch den nächstfolgenden Erbsmann Josef Krauß auszufüllen sein.

Hierauf wurde zur Tagesordnung geschritten.

In erster Reihe gelangten mehrere Verträge zur Verlesung, u. z. erstens die Antwort des Magistrates auf die in der leghin abgehaltenen Sitzung eingebrachte Interpellation des Repräsentanten Dr. Glück, bezüglich der Wahrung der Rechte des hiesigen Bierbraurecht-Compossessorates.

In dieser Antwort wurde dargethan, daß die in dieser Beziehung vorgekommenen Verstoßfälle, deren Zahl überhaupt eine nur geringe war, im Sinne der bestehenden Gesetze und Verordnungen erledigt worden sind und daß der Magistrat — in eventuell anzugehenden konkreten Fällen — innerhalb der Grenzen seines Wirkungsbereiches stets bereitwilligst dahinwirken wird, um die Recht des Compossessorates aufrecht zu erhalten und etwaige Verstoße gegen die bestehenden gesetzlichen Bestimmungen rasch und energisch zu ahnden.

Nachdem sich der Interpellant mit dieser Antwort und namentlich mit dem Schlupunkt derselben zufrieden erklärte, wurde dieselbe von der Repräsentanz zur Kenntniß genommen.

In dem hierauf zur Verlesung gelangten Berichte der Wirtschafts- und Finanzkommission in Bezug auf die Beschaffung des zum bereits beschlossenen Umbau des Gasthauses zum schwarzen Adler nothwendigen Geldes, wird eröffnet, daß im Schooße dieser Sachkommission darauf bezüglich zwei Anträge gestellt wurden. U. z. stellte den einen, Repräsentant Haisch, der erklärte, ein in Wien lebender Freund von ihm — ein geborener Eperjeser — habe sich erboten das nöthige Geld aus Pietät für seine Vaterstadt, gegen 29-jährige, siebenprozentige Natentilgung, von der Wiener priv. Allgemeinen Bodentreditanstalt ohne Senzarie zu beschaffen und z. in Papieren, deren Cours gegenwärtig auf 91 steht. Repräsentant Tritsch hingegen erklärte sich bereit, die erforderliche Summe gegen 32-jährige ebenfalls siebenprozentige Natentilgung und 1% Senzarie zu beschaffen, in Papieren deren Cours jetzt auf 98 steht.

Nach eingehender Verhandlung wurde auf Grund des Gutachtens der Sachkommission der letztere Antrag, als der vortheilhaftere von den beiden, angenommen und die solchartige sofortige Vorbereitung der Nego-

ciation dekretirt, daß dieselbe dem Ministerium des Innern ohne langen Verzug vorgelegt werden könne.

Ferner wurde ein Schreiben des Bizegespanamtes verlesen, worin die Stadt aufgefordert wird, zum Besten der Bartsfelder Abgebrannten beizusteuern.

In Folge dessen wurde zu diesem Zwecke — in Anbetracht der mißlichen Geldverhältnisse — die Summe von 100 fl. votirt und beschloffen eine Sammlung zu veranstalten.

Tagesneuigkeiten.

Schulprüfungen. Im hiesigen ev. Collegium werden die diesjährigen Prüfungen in folgender Ordnung abgehalten.

1. In der Theologie finden die Prüfungen am 15., 17., 22., 24., 25., 26., 27. und 28. Juni Vormittags und am 25. und 27. d. M. Nachmittags statt.

2. Die Prüfungen des Obergymnasiums finden vom 20. bis zum 26. d. M. statt, u. z. sowohl Vormittags als Nachmittags.

3. Im Untergymnasium von 21. bis zum 28. dieses Monats

4. Im Seminarium vom 20. bis zum 28.

5. Die mündlichen Maturitätsprüfungen finden am 1. und 2. Juli statt.

6. Die Befähigungsprüfungen im Seminarium beginnen am dritten Juli.

Todesfall. In Varsfeld verschied am 12. d. M. der pensionirte gräflich Erdödy'sche Wirtschaftsbeamte Karl Geischnaf im 67. Lebensjahre. Friede seiner Asche!

Feuer. Am 11. d. M. brach in der Gegend des Steinhübl'schen Gartens, in einer Kammer auf unbekannter Weise Feuer aus, welches aber durch einen herbeigeeilten Feuerwehrmann noch im Keime erstickt wurde.

Die diesjährige Generalversammlung des hiesigen röm. kath. Alumnus-Vereines findet am 17. d. M. um 3 Uhr Nachmittags im SitzungsSaale des Komitatshauses statt.

Gegenstände der Verathung sind: 1. der Jahresbericht des Direktionauschusses, 2. Bericht der Rechnungskommission und Verhandlung des Kostenvoranschlages pro 1879. 3. Festsetzung der Geschäftsordnung für das künftige Jahr.

Ausflüge am zweiten Pfingsttage. Wie alljährlich, so waren die in der Umgegend befindlichen Besichtigung- und Badeorte auch diesmal am Pfingstmontage zahlreich besucht. Der lachende Himmel blickte so hell und azurblau hernieder und das frische Grün winkte von den Bergen so verführerisch und einladend auf uns herab, daß nur Wenige dem Reiz zu widerstehen vermochten und die schattigen Thäler und aufstehenden Wälder von Czemeche und Sauerbrunn aufsuchten.

Namentlich hatte sich das erstere Bad eines zahlreichen Besuches zu erfreuen, wo eine lebensfrohe Gesellschaft bei Becherklang und Geigenklängen, unten im Saale aber im Wirbel des Tanzes sich selbst den Beweis lieferte, daß bei passender Gelegenheit nicht nur der Himmel, aber auch „Czemeche“ „voller Geigen“ sein könne. Musicirt und getanzt wurde mit einer Consequenz und Ausdauer, welche — in Anbetracht der immensen Hitze — alle Anerkennung verdiente.

Getanzt wurde übrigens auch am Billeczberge und musicirt auch in Fischl.

Die Eröffnung des am Mühlgraben gelegenen Floegelschen Gartens fand am zweiten Pfingsttage unter großer Betheligung des Publikums statt.

In einer Seite der Gartenmauer hat sich ein stattliches Gebäude mit einer zierlichen Veranda erhoben; vor demselben sind unter dem Laubdache der Bäume und in den schattigen Lauben zahlreiche Tische und Bänke angebracht, während im Hintergrunde eine Regelpbahn errichtet wurde.

Die meisten dieser Tische waren dicht besetzt und auf den Gartenwegen wogten zahlreiche Kommende und Gehende, die den Klängen der Regimentsmusik lauschten.

Die Eröffnung war recht gelungen und verlieh das Publikum den Garten in voller Zufriedenheit. **Theater-Nachricht.** Der gegenwärtig in Kaschau weilende Theaterdirektor Friedrich Dorn veranstaltet Montag am 17. d. M. und an den zwei darauffolgenden Abenden drei Gastvorstellungen auf der hiesigen Bühne. Zur Aufführung gelangen bei dieser Gelegenheit das Volksstück „Hajmans Töchter“ von Adolf L. Aronson, die komische Oper „Der Teufel auf Erden“ von Supée und schließlich die beliebte Operette „Fledermaus“ von Strauß.

Kleine politische Rundschau.

Wien, 12. Juni. Wie das „N. W. Tagblatt“ erklärt, ist die partielle Mobilisirung seit gestern ein fait accompli. Die zwei Divisionen in Dalmatien und die zwei Divisionen der kroatisch-serbischen Grenze werden auf volle Kriegsstärke, ferner die zwei Divisionen in Siebenbürgen auf erhöhten Friedensfuß gebracht. Die Artillerie betreffend werden nicht bloß die mehr erwähnten sechs Divisionen, sondern es wird die Artillerie der gesammten Armee auf den Kriegsfuß gestellt.

Berlin, 12. Juni. Der Kongresssaal ist recht geräumig, 19 Meter lang, 16 Meter breit. In der Mitte steht ein Tisch für die Bevollmächtigten, zur Seite ein Tisch, auf dem Karten über die Türkei ausgebreitet liegen. Den Mittelpunkt wird voraussichtlich Fürst Bismarck als Präsident einnehmen, zu seiner Rechten die drei Bevollmächtigten Oesterreich-Ungarns, zur Linken die zwei Bevollmächtigten Frankreichs. An

Österreich-Ungarn schließen sich Italien und die Türkei an, so daß die drei Hüftenförmig ist, Rußland und die Türkei am weitesten auseinander liegen. Bismarck gegenüber, auf der Innenseite des Hüftens, sitzen Hohenlohe, Bülow und Radowig. Ein prachtvoller Luster und große Armleuchter sind im Saale. Die vorhandenen Glashütten wurden weggenommen und durch undurchsichtige ersetzt. Neben dem Kongresssalon ist ein Zimmer für die Sekretäre. Ein Buffet, ein Rauchzimmer, dann folgt ein Treppeneingang in den großen Garten. — Graf Károlyi gibt heute ein Diner zu Ehren des Grafen Andrássy und seines Gefolges. Morgen um 7 Uhr Abends ist Galadiner beim Kronprinzen. Zu demselben sind die Bevollmächtigten und alle Sekretäre geladen.

London, 12. Juni. Hier überwiegt bezüglich der Kongress-Erwartungen wieder die pessimistische Auffassung. In den österreichisch-ungarischen Mobilisirungs-Nachrichten, welche günstig beurtheilt werden, wird ein Zeichen paralleler Haltung Österreich-Ungarns und Englands erblickt.

Pera, 12. Juni. Seit einigen Tagen werden bedeutende Brände an den verschiedenen Enden der Hauptstadt signalisirt. Das ganze türkische Viertel Anatol-Hissar ist ein Raub der Flammen geworden, einige Straßen in der Nähe von Achmedieh sind gänzlich abgebrannt. Während einer Ministerkonferenz drangen mehrere Sofas in den Sitzungssaal und verlangten die Absetzung Abdul Hamids. Die Gendarmerie bemächtigte sich ohne Blutvergießen der Exzedenten.

Berlin, 12. Juni. Kaiser Wilhelm wird sich Anfang nächster Woche dem Volke auf dem Balkon des königlichen Palastes zeigen. Die Uebersiedlung nach Babelsberg dürfte unterbleiben. Der Kaiser wird nach Gmünd reisen, vielleicht auch noch in der Lage sein, die Kongressmitglieder in corpore feierlich zu empfangen. Graf Andrássy überbrachte ein Glückwunsch-Schreiben des Kaisers Franz Josef, Beaconsfield ein solches der Königin Viktoria. — Der Kronprinz empfängt die Mitglieder des Kongresses in der Reihenfolge, wie dieselben hier angekommen sind.

Es ist eine bekannte Thatsache, daß selbst die besten Artikel immer einer gewissen Zeit bedürfen, um sich bei dem Publicum einzuführen, sowie daß auch in der Wissenschaft seit langem bekannte und angewandte Mittel diesem Schicksal unterliegen. Bei Einführung der Gynotischen Theerpräparate hat man die gleiche Erfahrung gemacht, und erst nachdem man sich von ihrer ausgezeichneten nunmehr unbestrittenen Wirksamkeit bei allen Bronchial- und Laryngitis Affectionen, bei Erkältungen und Halsleiden überzeugt hatte, ist deren allgemeine Anwendung zu constatiren. — Die Gynotischen Theerpräparate wirken mit Vortheil alle Arten Tisänen, Pastillen und Mixturen. — Es ist nun durch erste medicinische Autoritäten festgestellt, daß ihre erfolgreiche Wirksamkeit fast ausschließlich auf den bei der Anfertigung verwandten ausgezeichneten norwegischen Theer zurückzuführen ist. (Dieselbe wird bekanntlich aus der norweg. Tanne — abies excelsa — gewonnen.)

Die große Beliebtheit, deren sich die Gynotischen Theerpräparate seit längerer Zeit in Frankreich, Belgien, Holland und Deutschland erfreuen, wofür sie in den Händen von Jedermann sind, haben natürlich vielfache Nachahmungen veranlaßt, weshalb ausdrücklich aufmerksam gemacht wird, daß man nur dann auf Qualität und folglich auf Wirksamkeit rechnen kann, wenn man die ächten französischen Präparate in Anwendung bringt. Besonders seitdem sie in Österreich-Ungarn eingeführt wurden, sind mehrere Nachahmungen aufgetaucht, die nachgewiesenermaßen weit hinter den franz. zurückbleiben. Das Publicum kann nicht genug vor diesen vielen deutschen und österr. Nachahmungen, welche an Güte und Wirksamkeit mit den französischen nicht zu vergleichen sind, gewarnt werden. Jeder Flacon der Gynotischen Theerpräparate trägt die Gynotische Unterschrift in 3 Farben, worauf besonders zu achten ist. Im losen Zustand werden dieselben nie abgegeben.

Fruchtpreise vom 14. Juni 1878.

Woggen per 100 Kilogr.	fl.	7.25	7.50
Weizen " 100 "	"	9.—	10.25
Gerste " 100 "	"	6.50	7.75
Hafer " 100 "	"	4.25	5.—
Weis " 100 "	"	7.25	7.50
Erbsen " 100 "	"	8.—	9.25
Linsen " 100 "	"	—	—
Bisolen " 100 "	"	10.—	10.50
Erdäpfel " 100 "	"	2.—	—

Die in Wien am 8. Juni gehobene Zahlen:

12, 52, 43, 71, 67.

Die nächste Ziehung ist am 22. Juni 1878.

Felelős szerkesztő: Kyss Géza.

Kiadó-tulajdonos: Az Eperjesi Bankegylet.

Nyilvános köszönet.

A helybeli cs. kir. és m. kir. katona-tiszt urak fogadják a korán elhunyt Steiner Ödön m. k. honvédhadnagy anyja, meayasszonya és öcséi legmélyebben érzett halálját, azon szíves részvételért, melylyel kegyesek voltak őket e gyászos alkalommal megajándékozni.

Öffentlicher Dank.

Die hinterbliebene Mutter, Braut und die Brüder des so früh dahingeshiedenen f. u. Honvéd-Lieutenant Edmund Steiner bitten das hochverehrte f. k. und f. u. Offizierscorps der hiesigen Garnison ihren innigstgefühlten Dank für die rührende Theilnahme entgegenzunehmen, mit welcher dasselbe unseren Schmerz zu lindern die Güte hatte.

1897. tk. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint az illető örökösök kérelmére néhai Pehatsek született Csizsky Zsófia tulajdonához tartozó Eperjes sz. kir. város 41. számú tjkönyvben 218 összeírású szám alatti 6059 frtra becsült ház, — a

875 helyrajzi 102 összeírású szám alatti 900 frt értékű major, az 1368, 1458, 1460 és 1461. helyrajzi számok alatti 1132 frt 50 kr. értékű rétek, és az 1605, 1756 a., 1787, 1986, 2021, 2028, 2029, 2030, 2059 és 1732. helyrajzi számok alatti 3112 frt 40 krnyi értékű szántóföldek az 1878. évi júliushó 16-ik napján délelőtti 9 órakor, mint első, és az 1878. évi augusztushó 21-ik napján délelőtti 9 órakor, mint második határidőben Eperjesen Dobay Sándor kir. közjegyzőnek hivatalos helyiségeiben önkényes s nyilvános árverésen következő feltételek mellett fognak eladatni.

1. Kikiáltási árak a fentebbi becslések, melyeken alul az árverésre kitűzött ingatlanok az első árveréskor nem fognak eladatni, az ingatlanok és földek egyenként eladatnak.

2. A venni kívánók 10% bánatpénzt tartoznak letenni.

3. A vételár — a szántóföldek és rétek után — az árverés után 3 nap alatt lefizetendő, a ház és majornál a vételár 1/3 részig az árverés után azonnal kiegyesíteni, a hátralévő összeg egy hó múlva az árverés napjától számítva 6% kamattal együtt köteles a vevő lefizetni.

4. Vevő a megvett birtoknak használatába azonnal belép, — az átírás azonban csakis az egész vételár kifizetése után eszközölhető.

5. Az árverési feltételek meg nem tartása esetén a prítés. 459. §-ban foglalt jogkövetkezmények sulya a vevőt terhelendi. végül:

6. A vevő köteles a megvett épületeket tűzkár ellen biztosítani, ugy az átruházási, valamint a közterheket is, ez utóbbit a vételnapjától viselni.

Egyidejűleg felhivatnak mindazon jelzálogos hitelezők kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot vélnék érvényesíteni, hogy e részbeni keresetüket jelen hirdetőmennynek a hivatalos lapban 3-szori közzététele napjától 15 nap alatt habár külön értesítést nem is vettek, ezen kir. telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Hasonlóan felszólítanak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék területén laktak: hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviselteségek iránt helyben megbízottat rendeljenek, és annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, minthogy ellen esetben részükre hivatalból fog gondnok kirendeltetni.

Kelt az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1878. évi májushó 2-án tartott üléséből.

Cirbusz István, Péchy, aljegyző. elnök.

Árverési hirdetés.

A mislyei m. k. közalapítványi ker. főtisztviség részéről közhírré tétetik, miszerint a vallásalap tulajdonához tartozó Sárosmezőben Eperjes város közelében fekvő Szentos duhravai pusztabirtok, mely áll: 7¹¹³¹/₁₂₀₀ hold belsőség, 247²²⁸/₁₂₀₀ hold szántóföld, 58⁸⁵⁷/₁₂₀₀ hold legelő, 17⁶⁰⁵/₁₂₀₀ hold kaszáló együtt 331¹²¹/₁₂₀₀ holdból gazdasági épületekkel f. év október hó 1-től számítandó 12 egymás utáni évre bérbe adatik, mire a határozott írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyílt szóbeli árverés f. év júliushó 25-ik napja reggeli 10 órára Abaujmege Alsó-Mislyén székelő főtisztvisi hivatali irodába tüzetik ki, melyre vállalkozók azzal hivatnak meg, hogy az írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel ellátva és 350 frtnyi bánatpénzzel ugyanott a szóbeli árverés megkezdéséig elfogadjatnak.

Hátralekos bérlok, vagy az uradalommal bármí cimen perbe állók versenyzésre nem bocsájtatnak.

A versenyzők közti választás a vallás- és közoktatási m. kir. minister ö nagyméltóságának fenntartatik.

A közelebbi árverési feltételek a főtisztvisi hivatalban mai naptól fogva betekinthetők.

Mislyén, 1878. évi júliushó 8-án.

97 1-3 Közalap ker. kir. főtisztviség.

Das gemeinsame compossessoral Schankrecht zu Hrabko wird seit 1-ten Januar 1879. auf drei nacheinander folgende Jahre bei dem gefertigten compossessoral Verwalter in Eperies Hauptgasse Nr. 305 am 15. Juli dieses Jahres 9 Uhr Vormittags licitando verpachtet werden. — Bis zum Schlusse der Licitation nimmt der Gefertigte auch versiegelte Offerte an. — Jeder Licitant und Offerent hat bei dem Gefertigten ein Badium von 100 Gulden österreichische Währung bar zu erlegen. — Die Pachtbedingungen sind bei dem Gefertigten zu vernehmen.

Josef Kertész, m. p. Advocat und Wechselnotar.

Ein Lehrer der Krakauer Musikschule wünscht Stunden im Klavierpielen, Gesang und Harmonielehre zu ertheilen.

Gefällige Offerten unter der Adresse Alfons Daun beim H. Primas Ungargasse Nr. 229. 99

A szobránzi fürdő

(Ungmezőben)

májushó 15-én megnyitott. E fürdő sós-kénese vize mindennemű bőrkülsőségekben, gyomor és májbetegségeknél, daganatok, vértódlás, görvesség, közsvényes és csuzos hántalmak és tulságos kövesség ellen biztos sikerrel használtatik.

A fürdő állandó rendes orvosa dr. Spuller József Budapesti.

A vendégek kényelméről és jó ellátásáról gondoskodva van.

A fürdőigazgatóság Szobránzon.

Ház eladás.

Eperjesen sétatér 6. sz. alatti lakház melléképületeivel szabad kézből eladó. — Bővebb értesítést nyerhetni Ruszinko Endre ügyvédnél.

Dresch-Maschinen

Ph. Mayfarth & Comp. Maschinenfabrik Frankfurt a/Main.

Stiftensystem für Handbetrieb oder für 1 bis 4 Zugthiere mit Druckapparat liefern in anerkannt bester Ausführung und unter Garantie für leichten Gang, große Leistungsfähigkeit zu billigen Preisen. Solide Agenten erwünscht; Wiederverkäufer hohen Rabatt. — Man schreibe an

94 3-3

Licitations-Kundmachung.

Von Seite der Nordungarischen Hypotheken- und Industrie-Bank wird hiemit bekannt gemacht, daß die Zeit bei diesem Institute verpfändeten bis 1. März l. J. verfallene, unten verzeichneten Pfänder, bestehend in Pretiosen, Werthpapieren, Actien, Interimsscheine, und sonstigen Effecten

am 24. Juni 1878

Vormittags 10 Uhr in den Banklokalitäten statuten-gemäß an den Meistbietenden veräußert werden.

Hievon wurden die betreffenden Parteien mit dem Beifügen verständigt, daß die bezeichneten Pfänder bis zum Tage der Licitation entweder ausgelöst oder prolongirt werden können.

Verzeichniß der verfallenen Pfänder:

Nr. 3, 7, 34, 43, 45, 57, 84, 88, 94, 96, 98, 99, 107, 116, 131, 132, 133, 136, 138, 143, 148, 157, 159.

Eperies am 31. Mai 1878.

Die Direction.

Tiszteletteljesen fölkéretnek mindazok, kik a cselvalvi ág. hitv. evang. egyház keletkezési idejére vagy fejlődési történetére vonatkozólag némi adatok birtokában vannak, — sziveskedjenek ezt júliushó 1-ig e lap szerkesztőségénél bejelenteni.

Umrath és Társa

Prágában.

Mezőgazdasági gép gyárosok

kézi és járgánycséplőkészületeiket

1-től 8 ló, vagy ökörerőig.

Továbbá készítünk különféle nagyságu és elismert jó minőségű

tisztító rostákat, kukorica morzsolókat és szecskavágókat. 10-20

Képes árjegyzékek bérmentve és ingyen küldetnek.

Analytisch-chemisches Laboratorium des Director Dr. Theobald Werner,

Inhaber des poltechnischen Institutes, vereideter Chemiker zu Breslau.

B. G. IV., Folg. 26.

Der Apotheker Franz Wilhelm zu Neunkirchen in Niederösterreich bereitet nach ärztlicher Verordnung einen Thee, den er unter dem Namen Wilhelm's antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungsthee in den Handel bringt.

Dieser Thee hatte ich bereits, von anderer Seite angefordert, zu verschiedenen Malen Gelegenheit im Laufe der Jahre zu untersuchen und mich über dessen Bestandtheile gütlich zu äußern. Es konnte mir daher nur angenehm sein, von dem Apotheker Franz Wilhelm die beehrende Aufforderung zu erhalten, auf Grund eingehender Untersuchung, die von mir sowohl chemisch wie microscopisch und physikalisch vorgenommen wurde, mich gütlich über diesen Thee zu äußern.

Ich constatire vor allem, daß sowohl dieser Thee, welcher mir direct von Herrn Franz Wilhelm in Neunkirchen, überbracht wurde, wie die von mir früher untersuchten Sorten genau ein und dieselbe Zusammensetzung hatte, und daß die dabei verwandten Drogen in allen Fällen von vorzüglicher Beschaffenheit waren. Auf Grund der Untersuchungen bin ich ferner berechtigt zu constatiren, daß der oben bezeichnete Wilhelm's antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungsthee des Herrn Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, Süsseln, Pflanzen und Wurzeln enthält, deren Bluträufigkeit anregende und dadurch die Verdauung fördernde Eigenschaften nicht nur schon längst durch die Wissenschaft constatirt wurde, sondern daß es den Erfahrungen des Herrn Erzherzogs gelungen ist, Vegetabilien dem Thee einzufügen, welche bis jetzt noch nicht in die Reihe der pharmaceutisch-benutzten Drogen aufgenommen wurden. Ich bin der festen Ueberzeugung, daß beim richtigen Gebrauch dieses jedenfalls jeder Haushaltung willkommenen Hausmittels die oben näher bezeichneten Verden bald gelindert und gehoben werden. Den Wilhelm's antiarthritischen antirheumatischen Blutreinigungsthee aber selbst kann ich als einen nicht zu unterschätzenden und wirklich forschrittlích der Pharmacoepa elegantea bezeichnen.

Breslau, im Mai 1877.

Der Director des analytisch-chemischen Laboratoriums und velttechnischen Institutes (L. S.) Dr. Theobald Werner, vereideter Chemiker.

Allein echt erzeugt von Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen.

Ein Vadel in 8 Gaben getheilt, nach Verdicht des Urtheils bereitet, sammt Gebrauchsanweisung in diversen Sprachen 1 Gulden, separat für Steuvel und Packung 10 kr.

Warnung. Man sichere sich vor dem Ankauf von Fälschungen und wolle nicht Wilhelm's antiarthritischen antirheumatischen Blutreinigungsthee verlangen, da die Flas unter der Bezeichnung antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungsthee auftauchenden Erzeugnisse nur Nachahmungen sind, von deren Ankauf ich ferns warne.

Zur Feinheitlichkeit des B. G. III. Absatzes ist der echte Wilhelm's antiarthritischer antirheumatischer Blutreinigungsthee auch zu haben in

Eperies LUDWIG KOZMA, Bartfeld, Albert Zverger, Apoth. Sglo, P. Kalmár, Apoth. Kásmark, Gernel Zherfel, Apoth. Káskan, Lud. Hegedüs, Apoth. und Karl Wandraufel, Apoth. Nejenau, Dr. Jos. Feich Erben, Apoth. Zator, A. Alfeld, Jos. Teufel, Szerecs-Zembar, Seb. Greb, Apoth. Ungvar, Lud. Bene, Apoth. Walerent, Alfred Zepko, Apoth. Wagendrüfel, Sam. Soutko, Apotheter.

95 5-16